

No Birschummischas.

To leelu faules aptumschofchanu mehs ne effam labbi redsejuschi, jo debbes ar mahkoneem bija aplahata. Tiklai rettôs azzumirklôs mehs effam eeraubsijuschi aptumschofchanas eefahkumu, widdu un gallu. Bet schi deena mums atnesse skaidru un filtu laizinu, tà kà mehs warrejam feenu plaut un sanemt un ka muhsu rudsischi arri drihs plaujami buhs. Wehl daschas semjas plawas uppmallâ ar uhdeni appluhdinatas irr, ka wehl ne warrejam tabs noplaut, un no zittahm plawahm uhdens irr alsnessis dauds noplautu sahli. Mehs ne effam til dauds feena sanehmuschchi kà gan bijam zerrejuschchi, tiklai bischliht wairak ne kà pehrn gaddâ. Lai Deews mums taggad palihds rubsus labbi noplaut. Waffaraji muhsu mallâ labbi stahw, bet Illukstes aprinki tee pahrpilni irr ar niknu sahli, ar pehrkonehm un farkanahm pukkeh. Tur laudis irr eejukuschchi agri leelas ausas feht, bet tabs stahw fiblas un semjas, jo pawaffaras wehfas un flapjas deenas tabs irr nihzinajuschchi.

Lai 20tâ Zuhli weena meita, kas sawu behnu bija nokawusi, tappe zaur bendes rohkahm nostrahpeta pee kauna stabba, kas bija no Sehlabstattes atwests un ne tahu no tahm mahjahm uszelts, kur tas blehnu darbs bija padarrihts. Paschu to blehdineezi atwedde us leekeem kauna ratteem; ta fehdeja fafeeta us augstu krehli, preeksch kruhtim tai kahrabs melna tahpele ar winnas wahrdu. Pulkâ lauschu bija fapuzinahts us augstas teefas pawehleschanu. Nu to nabbagu grehzineezi uswedde us to kauna weetu. Mahzitais to pawaddija un ar Deewa wahrdeem to stubbinaja us firsnigu noscheloschanu ta breefmiga flep-

lawibas darba un to pawehleja Deewa schelastibai, bet teem jauneem puifcheem un meitahm winsch pee firbs likke, ka grehli irr lauschu samaitaschana un ka grehls grehlu dsendina. Wiffuwairak winsch tohs pamahzija, ar bailibu un trihzeschanu behgt no neschlihtibas kahruma, ka tee kahrinaschanâ ne kriht. Tad winsch isfauze Wa! pahr wisseem mauzincekeem un willatajeem, ko fwehtais Deews sohdihs tapat kà to behrna fleplawneezi. Pehz iszeestas meefas strahpes ta blehdineeze tappe aiswesta un eefahze sawu garru zettu us Sihbiriu. 25tâ Zuhli 1851.

L.

Ne peewilleetees, Deews ne leekahs apfmeetees!

Wahzsemme, Esu walste, dsihwo wihrs, kas no Deewa un Deewa wahrda ne ko ne gribbeja sinnahht; bet us to ween zihthas, zitteem eerunnahht, ka blehnas un neeki ween effoht ko mahzitaji melchoht pahr Deewu un pahr muhschibu. Kahdu deen' winsch aisnahht pee pasihstama kaleja, kas irr wihrs pilns tizzibas un Deewa-bihjaschanas. Scham nu winsch atkal eefahl sawas Deewa saimoschanas preekshâ krahmeht un strihdetees lihds nahwei. Bet tas gohdigs kalejs to mihligi aprahj un pamahza Deewu luhgt un no ta nikna zella atgreetees, kamehr wehl laiks. Schis nu to kaleju rà kà apfmeedams un tihri pa spihti isgruhsch tahdus trakkus wahrdu: „Labbak lai mans weenigs mihlsch behns preeksh mannahm azzim nomirtu, ne kà es tahdas blehnas tizzetu!“ Labbi! Tiklo par brihdi us eelas iseet, fateel zilweku no sawas mahjas, kas winnu melle un falka, lai steidsotees mahja, jo wianna weenigs mihlsch behniasch effoht

us mirschanu flims. Preeksch stundas laika wiasch to tihri spiergtu wesselu bij' atstahjis mahja, bet nu atravde bahlu lihki, kam mahte mattus plehsdama klacht stahweja. Rabba-dsiasch bij' peepefschi no krampjeem fanemts un ihfa brihdi beidses.

Nu tam Deewa saimotajam azzis atwehrabs un wiasch atsinne, ka pats effoht sawa behrna fleplawa. Taggad ne warz zittur apmeerinatees, ka pee ta gohdiga kaleja, kurra wahredus pirmahf bij' apmehjis. Al, kaut jel winnam drihs t a s paliktu par eepreezinataju, ko wiasch ne fenn til neganti bij' saimojis, un kaut wiasch pee ta krusta fista meeru meletu un atrastu!

U. S.

Rabbi, ir flikti dsirdeht!

Kad augsti zeenigs Keisers pawehl, ka laudis wissur waijag mahzihht un mihti mahzitaji no firds lauschu labbumu pawairoht gribbedami, ka warredami, katrs sawas draudses skohlas zell, irr tohti slawejams; bet kad laudis no sawas puffes ne ween preeksch skohlahm ne ka ne gribb doht, bet wehl skohlahm un winnu zehlejeem pretti stahw, irr flikti — tohti flikti dsirdeht! —

Woi dauds weetas tas dsiredams un kur ta noteef, tas lai lassitajeem pascheem irr sinnams! Mannim, mas fakkoht, weens mahzitais sinnams, kas jau fenn sawa draudse, kas isklidust, buhtu weenu, ohtru skohlu zehlis, ja laudis jelle mag buhtu pee tam palihdsigi bijuschi — un te klacht, kaut wehl prettineeki ne bijuschi! — Bet, lai gan tumsha nakts buhtu, kad gaisma aust un faule uslezz, pasuhd ta leela tumfa un pilnigi gaisch paleef. Gaisma uswart to tumfibu! Ka wissas buhschanas, ta arridsan ar skohlahm; un itt ihpaschi tai jau minnetä draudse: lai gan prettineeku irr, tad tomehr arti ne truhst, kas skohlu buhschanai draugi un paliga nahf. Ka labbam gribbetajam wiss eespehjam, un ne gribbetajam atkal itt ne kas, tadeht tur zits saimneeks weenu, ohtru desmiti behrnu sawas mahjas

sawahkis, un ir palihds skohlmeisteram, ka jaunam wahjam eesahzejam teem behrneem „appilkt tahs gaischibas eerohtschus.“ — Ka dsiredams, ka ir ohtras mahjas tur tapsocht tahda pat skohla, un jau schoseem pat, tur-rata! Dikkai labba skohlmeistera effoht truhkums; gan tadeht, ka zilweks no wehja ne pahrtteef. Bet Deewam wissas leetas eespehjam; wiasch lai isdarra til labbi to gribbeschanu, ka to isdarrishanu! Skohlas irr derrigas, un gan preeksch tam zeltas tohp, lai taptu zilwekeem, teem prahtigeem Deewa raddijumeem, wiss labs un tauns jau no masahm deenahm preeksch azzim un aufim zelts un sirdi eestahdihts; lai zilweki ne wis ka lohpi ar noduhuschu, bet pazeltu galwu sawu ihfu muhscha laizinu warretu nostoigahht us muhschibu fataisidamees. — Skohlä waijag, un warretu, ja ween skohlmeisters ne wis tahs algas deht ween, bet Deewu bihdamees sawu darbu darra, mahzitees: Deewu atsiht, gohdaht, bihtees un mihleht, un katram zilwekam labbu wehleht un mihleht, ka fewi paschu; lassihht, rakstihht, rehkinahht un weena ohtra walloda, kas Deewam par gohdu un zilwekeem par labbu. — Bet kas warretu par labbu buht, to pahrgreesch daudsreis zilweki par taunu. Rakstishana zilwekam ar gohdu dsihwojoht leels labbums; bet ka winnu bruhke Deewam schehl us taunu!

Schorudden raddahs weenam saimneekam, kas arri basnizas preekschneeks irr, flehti zaur durru schkirbu eebahsta aisdahgeleta grahmata, ar wirsrakstu pascham tam saimneekam peeder-rigu, kurra schis pawissam nekristigi bija apsmetts un iskehshihts; un appakshâ parakstihhts, ka rakstitalis, kas arri winna draugs effoht schis: „Scherber Friz sabib Bildaneetu Pofschelly.“ — Ne buhtu tahds mahzejis rakstihht, wiasch sawu tuwaku islammadams buhtu zaur teefu tappis sohdihts, zaur ko winna dwehsele buhtu isglahhta tai deenâ Kristus; bet nu winnu, ja ne atgreeschahs un ar sawu prettineeku ne salihgst, fagaيدا ta sohdiha, ka kahda nolikta manta. — Bet woi pee tam rakstishana wainiga? Pateesi ne! — Ja zilwekam tauna

firds, tad pee winna wiß labbums paleef par launumu. — Tadeht, lai ikweens apwaktejam farvu firdi, un ja lahdam kahrdinaſhana gribbes mahktees wirſä, tad ſewi wehrä eelikkufchi jo drihs ſpehſim atturretees; jo kad tas eenaidneeks ne buhs tahtu mellejams, bet katru reifu pee ſewis paſcha atrohdams, tad katra leeta un buhſchana paſaule, kaß labba un teizama, buhs wißeem mihta un patihkama, un kaß atkal ſmahdejams, drihsak no ikkatra taps atmests. — Lai ſtaigajam ne wiß kà neprahneeki, bet kà prahtha laudis.

S. B.

Kahdas ſinnas par ugguns wehmejeem kalneem.

Par ſcheem dabbas brihnumeem jau daſchi zeenigi mahjitaji mums Latweeſcheem ſinnas deruſchi, kà wezzais Stenders ſawä gudribas grahmata un Mylichs ſawä ſkohlas grahmata. Domehr zerreju, ka zeenigi Uwiſchu laſſitaji man ne nems par launu, kad wehl laſſiht dohdu no ſcheem brihnifchligeem Deema darbeem.

No teem kalneem, kaß ugguni iſwemj, iſnahl allasch duhmi ar gruhtu ſehweles ſmakku. Upſtabjahs ſchi kuhpeſchana un ne ir wairs nekahda ruhſchana appakſch ſemmes dſirdama, kaß iſleekahs kà tahkſch pehrkons, tad war zerreht, ka drihs notiks breeſmiga ugguns iſwemſchana. Ne zil ilgi preekſch ugguns iſwemſchanas noteek leela ſemmes-trihzeſchana. Tad eefahl ta ugguns wehmeja kalna wirſs-gals no jauna kuhpeht ar tahdeem beeseem eefarkaneem duhmeem, ka tur wißaplahrt ne warr ne weena dſihwa diwaſcha pazeest to twaiku ſmakku. Naktſ laikä iſſattahs tahds kalns weenä ugguni, no kurre rihtlas iſſchaujahs garras ugguns leefmas kà ſibbins, brihſcham uggunigas lohdes augſtä gaiſä, un pa ſtarpam farkani nodeggufchi afmini, kaß augſtu uſkreedami ar leelu ruhſchanau nokriht pee ſemmes.

Lai gabbalä, kur tahdi ugguns wehmeji kalni, tohp daudſreis preekſch ugguns iſwem-

ſchanas kahdas trihs woi tſchetras nebbetas gaiſs tä aptumſchohts zaur tumſcheem padeb-beſcheem, kaß jo melni irr, ne kà wißu melnakaß pehrkona mahkonas, un kaß ſabahſchahs jo beei wirs ta kalna zaurumu. Par ſcho laiku irr tai gabbalä deenas laikä tikpat tumſch kà nakti.

Pee eefahlſchanas tahda kalna plohſiſchanahs irr redſehts, ka daudſreis ſibbini no kalna ſchaujahs tai tumſchä gaiſä, un atkal tahdi paſchi breeſmigi ſibbini iſlezz no tahm tumſchahm mahkonahm un kriht ta kalna rihtle; un ta ruhſchana kalna dſikuma libdſinajahs tam pehrkonam kaß gaiſä.

Pee tahdas kalnu trakkoſchanas arri ta juhra un zitti uhdeni, kà uppes un awoti, kaß tur klahtumä, tohp kuſtinati un eekarfeti, un ir pee juhras mallas irr uhdens tik ſilts, ka ſiwis, kaß gan miht no ſaules ſaſilditu uhdeni, ne warredamas to karſtumu pazeest, melle dſilkä uhdeni dſeſtrumu. Pee daſcheem kalneem tai laikä, kad tee iſwemj ugguni, noteek arri leela ſemmes trihzeſchana, zaur ko tad tohp aisdambetas un peebehtas uppes un awoti, jeb tee iſwerd no dibbina uhdeni ſajauktu ar beeseem dubleem un daſchadeem gruſcheem, kaß iſzellahs no kalna rihtles un pahrluhſt pahrl eeleeem ſemmes gabbaleem.

(Zurplikam wairak.)

Labba ſohbu ahrſte.

Nemm naſcha ſpizzi meddus, ſchaujama pulwera un ſprukfnes (karſtus pelnus), eeleez no ſchihm trim leetahm, kà jau ſazziju, no katra naſcha ſpizzi luppatinä un to ar deegu aptinn, kà ſewiſchli zeeni maſeem behrneem preekſch ſiſchanas ſataiſiht, leez to pee ta ſahpiga ſohba ſmagganahm, tad remdeſees tahs ſahpes. Sa warr buht ne wißeem, tatschu weenam ohtram. Man paſcham uſ reisi libdſeja, un taggad wehl ne warru par ſohbu ſahpehm ſuhdſetees. Lai Deewſ katram ſchihſ ſahles ſpehzhina.

S. B.

Apdohmaschana to wahrdu Seremijas raudu
df. 3, 39. 40: „Ro kurn tad tas dsihws zil-
wels; Skweens lai kurn prett saweem greh-
teem. Lai mehš isluhkojam un pahrbaudam
muhfu zekus, un lai mehš atgreeschamees
pee ta Kunga.“

Lee laudis brehz un kurn ik deenu:
„Kä sifiti laiki tohp arweenu!“
Lee laiki tahdi katru deenu,
Bet laudis sifital' tohp arweenu!
Ja ta ka wezzi laudis darrait,
Tad labbus laikus dabbuht warrait.

M. B.

M i h l l a s.

1.

Sohbi man irr labbi affi,
Ro es nokohschu, tu laffi;
Datte ne ko krahju,
Wissu tew atstahju:
Ja man sohbeem darbu dohfi,
Tad tu auglus eemantofi.

2.

Drihs teefas fungi gudrafi,
Lee spreesch par wisseem taisnafi:
Weens riktigi teiz garrunu;
Tas ohtris pateiz smaggumu,
Un treschais isteiz daudsumu.
Bes scheem ne weens ko nemm nedf dohd;
Lai usminn, kas to mishflu proht! —

M. B.

(Ta usmlneschana nahlamä lappä.)

L ä b u h s!

Itt laipnig, mihligs waigs ar pahris layeikeem
Geld weeta wairat wehl, ka mats ar padohmeem.

Effi tu behdas un ne simi greestees nu
Eij — un luhdsees padohmus labbus tik tu,
Nedsessi tuhliht baggatu rohzi bu wissur jaw; —
Bet luhgsees tu paligu — tas — tas welfi doh-
dams naw,
Tad stahjahs draudsiwa un schlihi luhfojahs tas
draugs,
Un funkstedams, ruhgdams, ka wezzais maifes raugs
Arbild tas tew — dohd padohmus labbus wehl klah
Un rauga, ka warr tewi drihs tik atstah.

Nemm tadeht padohmu tahdu no man,
Kas ihfi, skidri, bet taisni ween skann:
„Ar sinu dsihmo! Darri tanu peeflahjib',
„Un ne palaidees dauds us zitta palihdsib'.
„Kaut nabbags buhtu tad, kas kaisch par to?
„Jo Deems taf pats tohs taisnus oplaino!“

E. F. S.

Teefas fluddinaschana s.

Wissu tee, kam kaddas taisnas parradu prassischanas
buhtu pee tabe atstahstas mantas ta nomirruscha Erzogu-
muischas pagasta teefas peeschdetaja un Kapsumuischas
Stuhrmann-Melku mahju fainneela Martina Grün-
feldt tohp zur scho usajinati, 2 mehneschu starpä no
appatschrafsitas deenas pee Erzogumuischas pagasta
teefas peeteiktees, jo wehlat neweenu wairs ne klaw-
fihä. Täpatt arriesan tee, kas tam scheid peeminne-
tam nelaitim ko parrada, tohp usajinati, sawus par-
radus lihds 14tu August 1851 pee schihs pagasta teefas
aismaksabt, zittadi tohs paschus pehz nobeigta ter-
mina pehz liffumeem strahpehs. Erzogumuischä, tai
14tä Juhli 1851.

(L. S.) ††† Borgmeister, pagasta teefas wezz.
(Nr. 377.) U. F. Monkwicz, teefas srihweris.

¶
Pee Wainodes Kalnamuischas krohga irr preesch
trim nebdetahn weens bullis peelihdis. Tadeht tohp
no Wainodes pagasta teefas tas, kam schis bullis pee-
derr, usajinahs, feschu nebdelu starpä, kas irr lihds
27to August 1851, scheid peeteiktees un to bulli prett
barroschana un fluddinaschana atlihdsinoschana pretti
aent, zittadi to bulli pagasta lahdei par labbu uhtrape
pahrdohs. Wainodes pagasta teefa, tai 16. Juhli 1851.

(Nr. 129.) ††† Ribbeneek Ernst, pag. wezz. 3
Teefas srihweris D. Siegel.

¶
No Krohna Talsinas pagasta teefas tohp wissu par-
radu deweji ta Jaunjelgawas mahzitaja muischas Ah-
mura fainneela Jakob Eifenschmidt, kas sah-
dsibas deht saldatos nodohs, usajinati, wiswehlat
lihds 20to September 1851 pee schihs pagasta teefas
ar geldigahn peerahdschanahm peeteiktees; täpatt arri-
tee, kas winnam ko parrada buhtu, sewi usdohtees,
jo pehz schi termina neweenu parradu prassitaju wairs
ne klawfihä, un katru parradneeku, kas sewi ne buhs
usdewees un no teefas tiks atrahs, pehz liffumeem
strahpehs. Wogumuischä, tai 20tä Juhli 1851.

(Nr. 632.) ††† Martin Ufsan, peeschdetajs.
E. Neuland, teefas srihweris.

B r i h w d r i e k e h t.

No juhrmallas-gubernias augstas waldischana pusses: Collegienrath v. Braunschweig, Zensur.

No. 264.